

Nagyböjt I. vasárnapja – 2011. március 13.

„Annyi bajom van mostanában!” – panaszkodott egy hölgy a bölcs rabbinak. „Ki se látok a munkából, rengeteg dolog idegesít. Ráadásul a családtagjaim, a barátnőim nem törődnek velem eleget. Megromlott velük a kapcsolatom, mindegyik csak rosszindulatú velem. Mi lehet a probléma, rabbi?” A rabbi odavezette a hölgyet az ablakhoz, és ezt mondta: „Tekintsen csak ki az ablaküvegen! Mit lát?” „Látom az utcát, a fákat, a lámpaoszlopokat, és persze az embereket, amint jönnek-mennek.” A rabbi ezután a tükörhöz vezette az asszonyt: „Nézzon csak bele a tükörbe! Mit lát?” „Hát nyilván saját magamat, mi mást!” – felelte az asszony. A rabbi így folytatta: „Pedig mind a kettő üvegből van, az ablak is, a tükör is! Ha átnéz az átlátszó üvegen, meglátja az embertársait, figyelemmel tudja kísélni az ő életüket. Azonban amint egy kis ezüstréteggel vonja be ugyanezt az üveget, többé nem lát mást, csak saját magát. Nem kell túlfényeznie önmagát, nem kell ennyit saját maga körül forgolódnia, akkor majd megtapasztalja, hogy mások is nagyobb jóindulattal, több törődéssel lesznek ön iránt.”

Mi jellemezte az ember állapotát, életmódját a teremtés eredeti terve szerint, a bűnbeesés előtt? Isten az embernek ajándékozta a teremtett világot, hogy otthona legyen, hogy megtalálja benne szükségleteinek kielégítését, de nem csak testi, hanem lelki, esztétikai örömét, megelégedését is lelje a természet csodáiban. Megajándékozta őt társsal, társakkal, hogy szeretni tudjon, kiteljesedjen az önátadásban. Saját lelkéből adott neki, saját örök, boldog életét akarta megosztani vele, hogy egy örökkévalóságon keresztül boldoggá tegye őt Isten közelsége, hogy a Teremtő Atya iránti hála és szeretet szüntelenül vidítsa a szívét. És az ember a bűn előtti állapotában valóban örömmel rá tudott csodálkozni a teremtett világ ezer és ezer szépségére, ajándékként fogta fel a természet kincseit, amelyeket nem csak elfogyasztani, használni lehet, hanem csodálni, még szebbé, értékesebbé tenni és továbbajándékozni is. Nem érezte azt, hogy bármi is fájón hiányozna az életéből, hogy ne lenne meg mindene ahhoz, hogy tökéletesen boldog legyen. Istenre hálás imádattal tekintett, nem riválist vagy irigy zsarnokot látott benne, hanem olyan szerető Atyát, akinek mindent köszönhet a jelenben és a jövőben is, és aki tökéletes biztonságot, békét, harmóniát ad az életébe.

A kísértéssel és a bűnnel azonban súlyos változások álltak be az ember életállapotában. Elhitte a Sátánnak, hogy Isten egy irigy zsarnok, aki pont a lényegét akarja eltüntetni tőle: hogy igenis lehet az ember olyan, mint az Isten! Rendelkezhetsen olyan tudással, hatalommal. Elhitte, hogy a világ lehet szebb, jobb, embernekvalóbb, boldogítóbb akkor, ha kiragadja az isteni irányítás alól, s teljesen a saját kezébe veszi. Gyakorlatilag a bűnbeesés (és azóta is minden bűn) lényege az önzés, az ember helytelen önfényezése, a kétségbeesett és hiábavaló próbálkozás arra, hogy Istent az első helyről letaszítsuk, s önmagunkat állítsuk a helyébe. Isten pedig megengedi a szabad embernek, hogy rabja legyen ennek a

hamis illúzióknak, s megtapasztalja a következményeit ennek a pusztító helycserének. Innentől kezdve az ember nem tud ajándékként tekinteni a természet kincseire, nem élvezi azok szépségét, nem merít örömet a használatukból, formálásukból és továbbajándékozásukból, hanem birtokolni, fogyasztani akarja csak azokat, s úgy alakítja át, hogy az sokszor inkább romlására, pusztulására, nem pedig épülésére-szépülésére szolgál a teremtett javoknak. Nem tud már úgy tekinteni embertársaira, mint akik egyenrangú testvérei, akikkel szeretetközösségre hivatott, hanem fölébük akar kerekedni, uralkodni akar felettük, ki akarja vívni a csodálatukat és hódoló elismerésüket, ami Istennek járna igazán. Nem tud már hálát érezni mindazért, akivé lett és amit kapott, hanem örökké elégedetlen önmagával, a sorsával. Mindig fölébe akar emelkedni annak, amire természete szerint hivatott, olyan jogokat, képességeket vindikálva magának, amelyekkel nem rendelkezhet, s amelyekre nincs is szüksége a boldogsághoz.

Figyeljük csak meg, hogy a sátáni kísértésekben, amelyekről Jézus pusztai böjtölése során olvasunk, ezekre a szerencsétlen, elrontott viszonyulásokra akarja rávenni a gonosz a megváltót. „Változtasd a köveket kenyerekké!” Abból is próbálj meg fogyasztási javakat csinálni, ami eredetileg, természete szerint nem az! Próbálj pénzt csiholni mindenből, pénzzé tenni mindent! Ajándék helyett eladható és megvehető „cikként” tekints mindenre és mindenkire! Nem ezt a mentalitást látjuk-e azoknak a pénzembereknek a viselkedésében, akik megpillantva egy gyönyörű tópartot vagy erdőt, máris az oda felhúzó wellness-szállodát vagy kaszinót képzelik maguk elé, s az azokból besöpörhető sok-sok milliárdot? Nem ez a keserves szemlélet pusztította-e ki a bölényeket pusztán a nyelvük, esetleg a bőrük miatt? Bizony, nagyon hosszú lehetne a felsorolás. „Vesd le magad a templom ormáról! Hiszen nem fogsz leesni: lebegni fogsz ég és föld között, és mindenki téged ünnepel, mindenki neked hódol, neked tapsol!” Lépj te az Isten helyébe! Fejlessz ki magadban emberfeletti képességeket, ne elégedj meg azzal, aki vagy és amire képes vagy! Emelkedj mások fölé, uralkodj rajtuk és az egész természetben! Vedd kezébe az irányítást olyan területeken is, amelyeket nem látsz át, amelyek nem is kerülhetnek soha teljesen a hatalmadba! Nem ezt látjuk-e, amikor tudósok, úgynevezett szakemberek már az emberi élet teremtésének hatalmát akarják kezükbe ragadni (pl. klónozás, mesterséges megtermékenyítés stb.). Nem ezt látjuk-e, amikor az egész világ elpusztítására is alkalmas eszközökkel, fegyverekkel akarják a hatalmasok továbbra is erőszakkal maguk alá kényszeríteni a többi embert? Nem ennek a keserves következményeit tapasztaljuk, amikor egyre több természeti katasztrófa hívja fel a figyelmünket arra a tényre, hogy az ember átlépte határait a világegyetem átalakítása során?

„Neked adom a Föld minden Országát és azok gazdagságát, ha leborulva imádsz engem!” Ne Istent tekintsd a világ és az emberi élet urának, ne Neki legyél hálás, hiszen mindent magadnak köszönhetsz! Ne gyermeki szeretettel tekints Rá, akinek köszönheted létedet, biztonságodat, boldogságodat, hanem

zsarnokként, aki riválisod! Uralkodj csak te, az ember az Isten helyett! Ez a korlátlan és jogtalan uralomvágy nyilvánul meg mindenekelőtt az emberi kapcsolatok szétesésében.

Valóban, az ember pénzt csinálhat mindenkiből, próbálkozhat olyan folyamatokat is irányítani, amelyekre nem terjed ki a küldetése, uralma alá vetheti a világot és embertársait, de mindez vajon mennyire éri meg? Egy romhalmaz kerül az uralma alá, szeretet és bizalom helyett félelem, bizalmatlanság és érdek jellemzi az emberi kapcsolatokat, elégedettség, háláérzet és belső béke helyett örök elégedetlenség, szüntelen veszteség érzet, csalódások. Ez a sátáni kísértések és a belőlük következő bűnök világa!

Jézus azonban a mai evangéliumban megmutatja, hogy ennek nem kell mindenáron így lennie! Ha önmagunk fényezését háttérbe szorítva ismét Isten lesz az első az életünkben, akkor majd helyesen fogunk látni, helyesen fogunk viszonyulni az Atyához, s általa embertársainkhoz, önmagunkhoz és a világegyetemhez is. Ha nem csak a fogyasztási cikkek halmozását és használatát nevezzük életnek, hanem Isten minden igéjével élni tudunk. Ha nem kísértjük Istent, vagyis nem akarunk kiragadni Isten kezéből olyan dolgokat, amelyekre nekünk nem adatott hatalom. Ha Őt imádjuk leborulva, hálás szívvel Atyánkként és Teremtőnként, s nem magunk akarunk uralkodni mindenek fölött. Igen, ha mindezeket a sátáni kísértéseket Jézus segítségével mi is igyekszünk minél többször visszautasítani, akkor meg fogjuk tapasztalni, hogy mennyi mindennek örülhetünk és milyen sokféleképpen örülhetünk a világban. Akkor megelégedhetünk azzal, amik vagyunk, amire képesek vagyunk, a gondviselő Istenre hagyva a többit. Akkor rájöhethetünk, hogy aq boldogságunkhoz igazából nem arra van szükség, hogy uralkodjunk mások és a világegyetem fölött, hanem hogy megtapasztaljuk és mi is gyakoroljuk az áldozatkész, ajándékozó szeretetet.

A böjtölés és a helyes bűnbánat gyakorlása mellett legyen a Nagyböjtben a legfontosabb célkitűzésünk, hogy elfordítva túlzott figyelmünket önmagunkról, az önsajnálattól, Isten arcát szemléljük örömmel az elmélyült imádságban, s vele találkozunk a teremtett és nekünk adott javakban is!